
Vergaderjaar 2010–2011

32 317

JBZ-Raad

Nr. 30

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 december 2010

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister voor Immigratie en Asiel en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, het verslag van de bijeenkomst van het Gemengd Comité en de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 2–3 december jl. aan.

De minister van Veiligheid en Justitie,
I. W. Opstelten

VERSLAG VAN DE BIJEENKOMST VAN HET GEMENGD COMITÉ EN DE RAAD JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN, 2-3 DECEMBER 2010 TE BRUSSEL

Belangrijkste resultaten

- Het rapport van de High Level Group inzake veiligheid van luchtvracht is positief ontvangen. De Commissie moet binnen zes maanden met een implementatierapport komen.
- De mandaten voor de onderhandelingen van de EU met Australië, Canada en de Verenigde Staten van Amerika (VS) over de overdracht van passagiersgegevens (PNR) worden goedgekeurd.
- De richtlijn mensenhandel kan in eerste lezing worden aanvaard na plenaire stemming in het Europees Parlement (EP).
- Over de richtlijn seksuele uitbuiting van kinderen bereikt de Raad een algemene oriëntatie, zodat deze naar het EP kan worden verzonden met het oog op de triloog.
- Over de richtlijn recht op informatie in strafprocedures bereikt de Raad een algemene oriëntatie, zodat deze naar het EP kan worden verzonden met het oog op de triloog.
- Het mandaat voor de onderhandelingen van de EU met de VS over gegevensbescherming wordt goedgekeurd.

Gemengd Comité / Asiel en Migratie

Goedkeuring van de agenda

SIS II – Stand van zaken

De Commissie meldde dat technische werkzaamheden op schema liggen. Met betrekking tot de financiering van nationale projecten inventariseert de Commissie hoe groot de zorgen van de lidstaten zijn om vervolgens verder te handelen.

Verslag van de Commissie over de uitvoering van de conclusies van de Raad over 29 maatregelen om de bescherming aan de buitengrenzen op te voeren en illegale immigratie te bestrijden

Commissaris Malmström presenteerde haar rapport over grensbewaking in vervolg op de Raadsconclusies van februari 2010 en omschreef de voortgang op de 29 maatregelen die zijn aangekondigd in die conclusies. In dit kader was thans met name de inzet van de snelle grensinterventieteams (RABITs) aan de Grieks-Turkse grens van belang. In zijn interventie benadrukte minister Leers dat aandacht voor bewaking van de zuidelijke grenzen van groot belang is, maar dat de oostelijke grenzen en de Balkan niet vergeten dienen te worden.

Programma van het Belgische voorzitterschap inzake asiel en migratie

- Legale migratie
- Illegale migratie
- Asiel

Voorzitter staatssecretaris Wathélet introduceerde zijn «voorzitterschapstestament» dat in de vorm van een gezamenlijk statement van België en de vier opvolgende voorzitters, Hongarije, Polen, Denemarken en Cyprus was gegoten. De opvolgende Voorzitterschappen committeerden zich om met name bij te dragen aan de totstandkoming van het Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel (GEAS) uiterlijk in 2012. Het Voorzitterschap ging op de volgende elementen in: het politiek akkoord op de uitbreiding van de richtlijn langdurig ingezetenen (de eerste keer sinds 2005 dat er

weer een akkoord op het asiel- en migratiedossier is tussen Raad en Europees Parlement), de voortgang in onderhandelingen over Dublin II en Eurodac, de aanstaande start van het Europese Asielagentschap EASO, de eerste RABIT in Griekenland, het Griekse nationale actieplan asiel, de richtlijn over immigratieverbindingsofficieren en de voortgang op migratie- (Intra Corporate Transferees of ICT-richtlijn) en grenzendossiers (Frontex-verordening).

Minister Leers betoonde zijn respect voor en tevredenheid met de voortvarendheid van het Belgische Voorzitterschap. Hij schetste de Nederlandse prioriteiten in het asiel- en migratiebeleid voor de komende jaren:

1. Nederland wil serieus werk maken van immigratiebeperking van kansarme migranten in Europees verband. Gebrekkige integratie van groepen migranten is een maatschappelijk probleem en de burger verwacht dat de overheid daar iets aan doet. Succesvolle integratie vereist dat de komst van steeds weer nieuwe groepen kansarmen wordt teruggedrongen.
2. De Europese dimensie van het probleem vraagt om een gezamenlijke aanpak. Het groenboek gezinshereniging – dat volgend voorjaar verschijnt, maar nu wordt opgesteld – betreft een voor Nederland zeer belangrijk onderwerp, evenals het GEAS en de ICT-richtlijn.
3. Nederland zal ook de intensivering van betrekkingen met derde landen en toetreding van nieuwe lidstaten in dit licht bezien. Ook willen we binnen de EU een dialoog over groepen migranten uit sommige lidstaten die voor problemen zorgen.

Commissaris Malmström kondigde aan in 2011 met een mededeling over solidariteit te komen. In het kader van de herziening van de Dublinverordening heeft zij een voorstel gedaan inzake een urgentiemechanisme. Dit voorstel behelst, kort gezegd, dat de Raad op voorstel van de Commissie kan besluiten dat de lidstaten de Dublinverordening ten aanzien van een bepaalde lidstaat tijdelijk niet mogen toepassen. Een dergelijk urgentiemechanisme zou slechts onder uitzonderlijke omstandigheden kunnen worden toegepast door de Raad, voor een beperkte periode van maximaal zes maanden, van toepassing op lidstaten die het asielacquis toepassen en eerst na de totstandkoming van het GEAS in 2012. Ook werkt commissaris Malmström met inbreng van de lidstaten aan de herziening van de recast van de asielprocedurerichtlijn en de opvangrichtlijn.

Diversen – Grieks nationaal actieplan inzake asiel en migratie

Onder dit agendapunt bracht commissaris Malmström onder meer het Asielagentschap EASO ter sprake. Zij feliciteerde de nieuwe uitvoerend directeur met zijn voordracht. Voor de uitvoering van het Griekse actieplan is voor korte-termijnacties € 10 mln beschikbaar. Voor de langere termijn zijn vier terreinen geïdentificeerd (achterstandenmanagement, training, registratie & screening, kwaliteitsmanagement) waarvoor de lidstaten die steun aanboden in december en januari 2011 op missie naar Griekenland gaan. Andere stakeholders zijn UNHCR, de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en Frontex. EASO dient een belangrijke rol te gaan spelen, maar de commissaris benadrukte het belang van ownership van de Griekse autoriteiten. Zij meldde dat de lopende RABIT-operatie tot het einde van dit jaar doorgaat en benadrukte ook hier de eigen verantwoordelijkheid van Griekenland voor de bewaking van de eigen buitengrenzen. De spoedige afronding van de onderhandelingen met Turkije over een readmissie-overeenkomst zijn daarom van groot belang.

Griekenland gaf aan hard aan de slag zijn. Onder meer moet de wetgeving worden veranderd, moeten achterstanden worden weggewerkt en

opvangcentra worden opgericht en versterkt. Ook moet een onafhankelijke asiendienst worden opgericht.

Minister Leers intervenueerde dat Nederland er aan hecht dat de EU-Commissie en lidstaten en straks met name ook het Asielagentschap EASO-solidariteit en praktische steun aan Griekenland bieden. In dat verband zijn de volgende vijf punten voor Nederland van belang:

- Nederland is bereid praktische steun en samenwerking te bieden in Griekenland door het inzetten van menskracht en expertise op opvang, asielproces, registratie en taalanalyse, tolken etc.;
- het actieplan moet gecomplementeerd worden door dit actief te verbinden met de acties aan de buitengrenzen – de inzet van Frontex RABITs waaraan ook Nederland met grensbewakers en tolken een bijdrage levert;
- deze brede aanpak dient ook gespiegeld te worden door aandacht voor de externe dimensie en de relaties met landen van herkomst en transit; een readmissie-overeenkomst met Turkije dient zo spoedig mogelijk van kracht te worden;
- de praktische steun van de lidstaten wordt aangevuld met een grote inzet van de kant van de Commissie, waarbij de opening van de noodfondsen voor Griekenland voor een bedrag van bijna € 10 mln een goed begin is voor acties op de korte termijn; maar Nederland wil dat voor het verlenen van onmiddellijke hulp aan asielzoekers en migranten in Griekenland ook een beroep kan worden gedaan op bestaande Europese noodhulp, uit MIC of ECHO fondsen;
- tot slot is deze hulp en ondersteuning bedoeld om Griekenland in staat te stellen zijn eigen verantwoordelijkheid voor de juiste implementatie van het Europese asielacquis te nemen; strikte implementatie en uitvoering van de opvang- en procedurerichtlijnen, de Dublin- en Eurodac-verordening staat buiten kijf.

Minister Leers merkte nadrukkelijk op dat Griekenland zelf verantwoordelijk blijft voor de oplossing van de problemen en de ontwikkeling van een deugdelijke procedure.

Commissaris Malmström sloot de mogelijkheid van het gebruik van MIC en ECHO fondsen niet uit.

Diversen – Conclusies van het voorzitterschap naar aanleiding van de conferentie over legale migratie van 26 november 2010: «Welk legale-migratiebeleid voor de Europese Unie?»

Het Belgische Voorzitterschap gaf een toelichting van de voornaamste consequenties van de conferentie over arbeidsmigratie, georganiseerd door het Voorzitterschap op 26 november jl. De conferentie stond in het teken van de demografische ontwikkelingen in Europa en de wijze waarop immigratie een rol zal kunnen spelen in het opvullen van tekorten op de arbeidsmarkt.

Raad – Binnenlandse Zaken

Goedkeuring van de voorlopige agenda

Goedkeuring van de lijst van A-punten

Terrorismebestrijding – Follow-up van de ad-hocgroep op hoog niveau inzake vrachtbeveiliging / burgerluchtvaart

De ad-hocgroep op hoog niveau inzake vrachtbeveiliging (High Level Working Group of HLG) is na de JBZ-Raad van 8 november 2010 ingesteld

naar aanleiding van recente interventies in het vrachtvervoer. De HLG bestond uit het Voorzitterschap, de Contra Terrorisme Coördinator (CTC) en de commissarissen voor Transport en Binnenlandse Zaken. De Raad besprak het rapport van de HLG. Na toelichting door het Voorzitterschap bleek er alom waardering voor het snelle werk van Voorzitterschap en Commissie in de HLG.

Minister Opstelten sprak zijn steun uit aan de voorgestelde maatregelen. Nederland acht een gezamenlijke EU-aanpak van cargo security van groot belang. Tevens moet worden gezocht naar internationale oplossingen, met name in ICAO-verband. Voor Nederland is met name de externe dimensie van belang (forward defence). Beveiligingsmaatregelen moeten waar mogelijk genomen worden in het land van vertrek, om te voorkomen dat risicovracht naar de EU vliegt. Op korte termijn moet de aandacht vooral zijn gericht op risicogebaseerde maatregelen, rekening houdend met de situatie in het land van vertrek. Daarbij moet de expertise van douane en industrie nauw worden betrokken. Tevens moet rekening worden gehouden met de complexiteit van de luchtvrachtsector.

Hongarije gaf als inkomend Voorzitterschap aan dit onderwerp prioriteit te geven. Ook wil Hongarije prioriteit geven aan het meer in harmonie brengen van de in- en externe aspecten van terrorismebestrijding en aan cybercrime. De Commissie komt binnen zes maanden met een implementatierapport.

Terrorismebestrijding – Conclusies van de Raad betreffende informatie-uitwisseling over wijzigingen in het nationale dreigingsniveau

De Raadsconclusies werden aangenomen.

Terrorismebestrijding – Terrorismebestrijdingsstrategie van de Europese Unie – discussienota en EU-actieplan inzake terrorismebestrijding

De EU Contra Terrorisme Coördinator (CTC) De Kerckhove lichtte kort zijn discussienota toe, waarin vijf onderwerpen zijn opgenomen (transportveiligheid, reisbewegingen, cybersecurity, externe dimensie en de bestrijding van discriminatie van moslims). De CTC pleitte ervoor om naast vervoer door de lucht en over water ook aandacht te gaan besteden aan transport over land (treinverkeer) en de mogelijke opzet van een comité hiervoor. Met betrekking tot cybersecurity heeft de EU al veel gedaan aan de bestrijding van criminaliteit via internet, versterking van ENISA en de instelling van een Platform bij Europol. Er wordt volgens de CTC echter nog onvoldoende aandacht besteed aan de bescherming van de kritieke infrastructuur van cyberspace. Daarom pleitte de CTC voor het opstellen van een EU-strategie op dit terrein, waaronder onderzoek naar oprichting van een EU Computer Emergency Response Team (CERT) en een gedragscode voor internet. Vanuit preventie zou meer aandacht besteed moeten worden aan personen die trainingskampen bezoeken als ook aan de preventie van radicalisering.

Het Voorzitterschap concludeerde dat er veel steun bestaat voor de voorstellen van de CTC, waarbij cybersecurity en de link tussen intern en extern als belangrijk worden gezien. Dit zal onder het Hongaarse Voorzitterschap verder worden uitgewerkt.

Besluiten van de Raad houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een overeenkomst tussen de EU en 1. Australië, 2. Canada, 3. de Verenigde Staten van Amerika inzake de doorgifte en het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) met het oog op de voorkoming en bestrijding van terrorisme en andere zware grensoverschrijdende criminaliteit

Het Voorzitterschap memoreerde het belang van het vaststellen van deze mandaten, gelet op de noodzaak om in 2011 snel met de onderhandelingen te starten. Commissaris Malmström meldde dat zij gaande de onderhandelingen de lidstaten en het EP zal informeren over de onderhandelingen. De Raad stemde in met de onderhandelingsmandaten.

Europees actieplan ter bestrijding van de illegale handel in zware vuurwapens

Het actieplan werd aangenomen.

Conclusies van de Raad over de bestrijding van misdrijven die worden gepleegd door mobiele (rondtrekkende) dadergroepen

De Raadsconclusies werden aangenomen.

Conclusies van de Raad over het voorkomen en bestrijden van identiteitsgerelateerde criminaliteit en over identiteitsbeheer, met inbegrip van het opzetten en ontwikkelen van permanente gestructureerde samenwerking tussen de lidstaten van de Europese Unie

Het Voorzitterschap meldde dat de conclusies niet alleen zien op de veiligheid van documenten, maar ook op het productieproces voor de totstandkoming daarvan in de vorm van veilige brondocumenten.

Minister Opstelten onderschreef het belang van deze Raadsconclusies. Met name de integrale aanpak van identiteitsdocumenten en brondocumenten achtte hij van belang. Hij vroeg de Commissie om aandacht voor de brondocumenten. De Commissie zal onderzoeken of nieuwe strafwetgeving op het gebied van identiteitsgerelateerde criminaliteit nodig is en of er Europese minimumnormen moeten komen voor de beveiliging van brondocumenten die door de lidstaten worden afgegeven. De Raadsconclusies werden aangenomen.

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad: De EU Interne Veiligheid Strategie in actie: vijf stappen voor een veiliger Europa

– Presentatie door de Commissie

Commissaris Malmström lichtte haar mededeling toe waarbij zij aangaf dat in deze mededeling veiligheid gezien wordt met een holistische blik. Interne veiligheid is de bevoegdheid van de lidstaten, maar door deze initiatieven op EU-niveau moet een toegevoegde waarde ontstaan. In de mededeling zijn vijf terreinen geïdentificeerd: georganiseerde criminaliteit, terrorisme, cybercriminaliteit, grensbewaking en rampenbestrijding. Voor deze vijf terreinen worden in totaal 49 acties voorgesteld. Commissaris Malmström is van mening dat het nu tijd is voor actie, waardoor aan de burgers getoond wordt dat hun veiligheid belangrijk is. De Commissie zal de voortgang monitoren en zal komen met voortgangsrapportages en evaluaties. Het Comité voor Interne Veiligheid (COSI) is een belangrijk instrument om de Interne Veiligheid Strategie te implementeren.

Hongarije deelde mee dat de onderwerpen georganiseerde criminaliteit en grensbewaking op de informele JBZ-Raad van 20-21 januari 2011 worden besproken.

Minister Opstelten gaf aan zich te kunnen vinden in de vijf strategische doelen. Hij toonde zich verheugd over de multidisciplinaire aanpak en wees op het belang van de bestuurlijke aanpak. Nederland steunt de aandacht voor cybersecurity. Enkele aandachtspunten voor Nederland zijn: het opnemen van de beleidscyclus georganiseerde criminaliteit en de rol en taken van COSI, de link tussen interne en externe aspecten op alle vijf doelstellingen en een flexibelere toekomstige financiering door middel van een Internal Security Fund.

Externe betrekkingen in aangelegenheden betreffende «Vrijheid, veiligheid en recht» – Resultaten en follow-up van de ministeriële vergadering van de Permanente Partnerschapsraad EU-Rusland (vrijheid, veiligheid en recht) (18 en 19 november 2010)

Op de ministeriële vergadering van de Permanente Partnerschapsraad EU-Rusland is ingestemd met de fasering in de visumdialog en met databeschermingsvereisten voor operationele overeenkomsten met Europol en Eurojust, en is gesproken over georganiseerde criminaliteit en terrorisme.

Externe betrekkingen in aangelegenheden betreffende «Vrijheid, veiligheid en recht» – Resultaten en follow-up van het Ministerieel Forum EU-Westelijke Balkan (23 en 24 november 2010)

Op het Ministerieel Forum EU-Westelijke Balkan is gesproken over de voortgang in het Stabilisatie- en Associatieproces. Er is vooruitgang geboekt op wetgevend vlak, maar op uitvoering van de maatregelen in overeenstemming met het EU acquis moet nog heel veel gebeuren. Ook is nadrukkelijk gesproken over intensivering van de publiciteitscampagnes inzake voorwaarden voor visumliberalisering. Duidelijk is dat er veel meer moet gebeuren. De Commissie is bezig met het instellen van post-visa monitoring voor elk van de betrokken landen.

Tot slot meldde het Voorzitterschap de komende EU/VS ministeriële JBZ-ontmoeting op 8-9 december 2010 in Washington, waarbij op de agenda onder meer dataprotectie, terrorisme en cybersecurity staan.

Diversen – Mededeling van de Commissie: «Naar een krachtigere Europese respons bij rampen: de rol van civiele bescherming en humanitaire hulp»

Commissaris Georgieva leidde haar presentatie in door te benadrukken dat de mededeling tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met de hoge vertegenwoordiger barones Ashton, het EP, de (betrokken ministeries van) lidstaten, humanitaire partners en militaire spelers binnen de EU. De noodzaak voor het door haar gepresenteerde voorstel voor versterking van de Europese rampenrespons is gebaseerd op drie uitgangspunten: het groeiende aantal rampen dat ook in omvang en gevolgen toeneemt; de economische crisis en daarmee de noodzaak bestaande middelen nog efficiënter in te zetten; en de roep van de burger om ervoor te zorgen dat de civiele bescherming op het eigen territorium (lees binnen de EU) goed geregeld is en niet alleen voor landen in nood buiten de EU.

Het voorstel van commissaris Georgieva kent een viertal principes:

- operationele en command & control verantwoordelijkheid blijft bij de lidstaten;
- kosteneffectiviteit;
- aansluiting op het humanitaire-hulpsysteem van de VN bij rampen buiten de EU;
- de gehele cyclus van preventie, preparatie, response, mitigatie, nazorg, etc. moet worden betrokken.

Commissaris Georgieva ziet vijf stappen als essentieel:

- het opstellen van referentiescenario's;
- het identificeren van bestaande capaciteiten, expertise en materieel;
- het vrijwillig stand-by houden van core assets door de lidstaten;
- goede transportregelingen,
- het opzetten van een European Emergency Response Centre, bestaande uit het MIC en experts uit de humanitaire hulp tak van ECHO.

Volgens voorzitter minister Turtelboom is de noodzaak voor EU-hulp binnen de Unie zeer duidelijk geworden tijdens de ramp met toxische modder in Hongarije in oktober 2010. De EU heeft hier een duidelijke meerwaarde. Dit onderwerp zal dan ook met enige regelmaat op de JBZ-Raad geagendeerd worden.

Met andere lidstaten reageerde Nederland positief op de presentatie. Minister Opstelten onderschreef de doelstellingen van het voorstel. Wel moeten de nieuwe initiatieven vraaggestuurd zijn, gebaseerd op concrete lacunes, en aansluiten op bestaande structuren. De betrokken lidstaat moet verantwoordelijk blijven voor de inzet. Ook benadrukte minister Opstelten het belang van preventie.

Commissaris Georgieva heeft aangegeven dat civiele bescherming op het terrein van JBZ ligt en dat zij daarom ook terug wil komen in deze Raad. Het solidariteitsfonds zou volgens haar beter bij de verwachtingen van de burgers moeten aansluiten en gebruikt moeten worden om preventie in de lidstaten te bevorderen. Zij hoopt op instemming met haar plannen tijdens het Belgische Voorzitterschap, omdat zij voor de verjaardag van de aardbeving in Haiti op 12 januari 2011 een duidelijk signaal wil afgeven.

Raad – Justitie

Goedkeuring van de lijst van A-punten

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers, en tot intrekking van Kaderbesluit 2002/629/JBZ

– Informatie over de stand van de besprekingen met het Europees Parlement

Het Voorzitterschap benadrukte de goede samenwerking met het EP op deze strafrechtelijke richtlijn. Tijdens de plenaire sessie van het EP (13-16 december 2010) zal plenair worden gestemd. Het dossier kan in eerste lezing zal worden aanvaard.

Voorstel voor een richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik, seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en tot intrekking van Kaderbesluit 2004/68/JBZ

– Algemene oriëntatie

Tijdens de bespreking van de ontwerp-richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik van kinderen spitste de discussie zich toe op artikel 10 (al dan niet beperken tot professionele activiteiten) en artikel 21 (blokkeren van websites). Met betrekking tot de reikwijdte van artikel 10 lag de vraag voor of deze niet te beperkt was, door alleen voor te schrijven dat personen die voor één van de in de richtlijn genoemde strafbare feiten zijn veroordeeld moeten kunnen worden uitgesloten van beroepsmatige activiteiten waarbij zij regelmatig in contact komen met kinderen. Bij de formulering van artikel 21 ging het om de vraag of het verwijderen of blokkeren van websites die kinderpornografie bevatten of verspreiden al dan niet verplicht moet worden voorgeschreven. Een grote meerderheid van lidstaten, waaronder Nederland, is voorstander van een verplichte bepaling in de richtlijn.

Commissaris Reding onderstreepte in de triloog op een aantal punten in te zullen zetten: hogere strafmaten, ruimere rechtsmacht, rechtsbijstand voor slachtoffers, ruimere reikwijdte van artikel 10, aanscherping van de bepaling over kinderseksstoerisme en verbetering van de bepaling over non-prosecution.

Staatssecretaris Teeven gaf aan dat Nederland de tekst steunt en vroeg aandacht voor twee punten. Het blokkeren van websites is een belangrijke stap, maar het is een uitdaging om te kijken hoe de toegang tot geavanceerde, gesloten systemen in de praktijk kan worden geblokkeerd. De staatssecretaris gaf verder, in het kader van de discussie over artikel 10, aan dat een Verklaring omtrent Gedrag in Nederland ook voor vrijwilligersactiviteiten kan worden gevraagd en dat het zou goed zijn die uitbreiding ook op EU-niveau toe te passen.

De Raad bereikte een algemene oriëntatie. Het Voorzitterschap zal de tekst aan het EP aanbieden met het oog op de triloog onder Hongaars Voorzitterschap.

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het recht op informatie in strafprocedures

– Algemene oriëntatie

De Raad bereikte een algemene oriëntatie, zodat deze richtlijn naar het EP kan worden verzonden. Het Voorzitterschap hoopt op overeenstemming in eerste lezing.

Besluit van de Raad houdende machtiging voor het openen van onderhandelingen over een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de bescherming van persoonsgegevens die worden doorgegeven en verwerkt met het oog op het voorkomen, onderzoeken, opsporen en vervolgen van strafbare feiten, waaronder terrorisme, in het kader van politieke en justitiële samenwerking in strafzaken

Het Voorzitterschap meldde dat de voorzitter en rapporteur van het Europees Parlement brieven aan het Voorzitterschap hebben gestuurd met een oproep aan de Raad vandaag het mandaat goed te keuren. Daarnaast meldde het Voorzitterschap dat volgende week een ministeriële vergadering EU-VS zal plaatsvinden, waarmee het belang van goedkeuring van het mandaat werd onderstreept. Na discussie heeft de Raad het onderhandelingsmandaat aangenomen.

Initiatief van het Koninkrijk België, de Republiek Bulgarije, de Republiek Estland, het Koninkrijk Spanje, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Slovenië en het Koninkrijk Zweden voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken

– Stand van zaken

Het Voorzitterschap heeft overleg gevoerd met het EP. Dit heeft het Agentschap voor Fundamentele Rechten in Wenen om advies gevraagd. Voorts is er nog een aantal punten dat verder bediscussieerd en besloten moet worden, zoals de vraag naar het toepassingsgebied, wie de bevoegde autoriteiten zijn (politie en/of minimaal gevalideerd door magistraat), de kwestie van proportionaliteit van een maatregel en verder de weigeringsgronden en de kosten. De onderhandelingen bevinden zich in de eerste fase van de bespreking met het EP en zullen onder Hongaars Voorzitterschap voortgezet worden.

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Een integrale aanpak van de bescherming van persoonsgegevens in de Europese Unie

– Oriënterend debat

De Raad hield een eerste oriënterend debat over de mededeling, die op 4 november jl. is gepubliceerd. Commissaris Reding zette uiteen dat het recht op privacy en gegevensbescherming een grondrecht binnen de EU is (zie artikel 8 van het Handvest van de Grondrechten van de EU en art 16 van het Werkingsverdrag EU). Technologische ontwikkelingen noodzaken de EU om tot aanpassing en meer coherentie van de regelgeving over te gaan. Commissaris Reding noemde als belangrijke onderwerpen de bescherming van individuele rechten op het internet en de noodzaak van een grotere harmonisatie in regelgeving ten behoeve van het level playing field van burgers en bedrijven. De informatieuitwisseling tussen diensten in de EU moet verder verbeterd worden. Daarmee moet de bescherming van burgers gelijke tred houden. Ook op het terrein van politieke en justitiële samenwerking zal de dataprotectie versterkt moeten worden. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor nationale autoriteiten. Deze moeten in staat zijn invulling te geven aan de voorhanden zijnde instrumenten. De mededeling moet een basis zijn voor het debat in de Raad en met het EP. In 2011 moet dit resulteren in een impact assessment en een voorstel voor een nieuwe, brede richtlijn.

Staatssecretaris Teeven sprak zijn steun uit aan de Commissie, vooral ook op het onderdeel informatiebeveiliging. Hij vroeg aandacht voor het belang van vermindering van administratieve lasten. Daarnaast wees hij erop dat informatiebeveiliging de samenwerking niet al te zeer mag belemmeren. Politieke en justitiële samenwerking moeten de komende jaren immers juist verder worden geïntensiveerd worden en de voorgenomen maatregelen mogen daaraan niet in de weg staan.

E-justitie

Het Voorzitterschap constateerde een nieuwe dynamiek na het opstarten van het E-justice-portaal bij het begin van het Belgische Voorzitterschap in juli 2010. Volgens het Voorzitterschap moet elk nieuw initiatief op EU-niveau vergezeld gaan van een initiatief op E-justice-gebied.

Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de totstandbrenging van nauwere samenwerking op het gebied van het toepasselijke recht inzake echtscheiding en scheiding van tafel en bed

– Algemene oriëntatie

Voorzitter staatssecretaris Wathelet deed mee dat deze eerste vorm van nauwere samenwerking onder het Verdrag van Lissabon na overeenstemming met het Europees Parlement als A-punt zal kunnen worden aangenomen tijdens de Milieuraad op 20 december 2010.

Conclusies van het seminar van 14 oktober 2010 over internationale familiebemiddeling bij grensoverschrijdende ontvoeringen van kinderen door ouders

Staatssecretaris Wathelet besprak de conclusies van het seminar.

Diversen – Verslag over het EU-burgerschap 2010: Het wegnemen van de belemmeringen voor de rechten van EU-burgers

Commissaris Reding gaf aan dat EU-burgers zo min mogelijk obstakels opgeworpen moeten krijgen om zich te vestigen in andere lidstaten. Zij wees ook op problemen voor burgers om hun actief en passief kiesrecht bij Europese verkiezingen uit te oefenen bij verblijf in een andere lidstaat. Het inkomende Hongaarse Voorzitterschap wil dit onderwerp verder bespreken.

Presentatie Hongaars Voorzitterschap

Tot slot van de bijeenkomst gaf de Hongaarse minister van Justitie Navracsics een korte presentatie van de voornemens van het komend Voorzitterschap. Er zal extra aandacht zijn voor de rol van fundamentele rechten op EU-niveau. Daarnaast worden met name genoemd: grensoverschrijdende erfenissen, Brussel I, versterking van wederzijdse erkenning op EU-niveau, computer based crime, gegevensbescherming (met name de Overeenkomst EU/VS over bescherming van persoonsgegevens, en de focus op de meest kwetsbare groepen, in het bijzonder kinderen. Tijdens de Informele JBZ-Raad van 20–21 januari 2011 zal (onder het nodige voorbehoud) aandacht worden besteed aan georganiseerde criminaliteit, grensbewaking, procedurele rechten, de training van rechters en officieren van justitie, de Commissie-strategie voor de effectieve implementatie van het Handvest van de Grondrechten van de Unie en het EU-burgerschap.